

2Korinto
Korinto Ekalesia Azağa veize
Paulo'a Mirihirote'e So'ağa
Aheuğa
Ihore Ğoe'a

Korinto'e Akaia haba'a zamağano ne boro 'ahoga zu Giriki azağa haba. Paulo'a ibite Korinto ekalesia veize so'a 'ahoga mirihiro. So'a 'ahi'e Makedoni'a haba'ano zeğe veize bare mirihirote'e so'ağa aheuğa. Paulo ane vase 'ahoga, niğa Tito'a Korinto ekalesia ğiaze onamadu barirotene, zeğe hari Paulo me'odoharo. Paulo'a zeğe bo'ağano nu'e hağaize sau'a modirote'e egadu matu'e'ena'a inaraziro, rehano nu'e 'ize hağaize sau'a mene modirote'e moneo roziro. Ebu ğuriro ihore azağani'a Paulo'e ğuriro apostolo vazega rae ra'eta'a'e ve'oğa rae ihoziro ebu ani'e apostolo vazega huga rae fureniro.

¹ Badi'a'a ane urao ege, Paulo, Keriso Iesu apostolo vazegano ohohiro. Ebu emege nego Timoteo zuni ege teite so'a 'adi mirihe'ohe. So'a 'adi'e Korinto zamağano Badi'a mone ekalesia azağa zu Akaia haba'a nidu'a zamağano Badi'a mone azağa nidu'a veize mirihe'ohe.

² Badi'a emege Mama zu Zuhi'a Boro Iesu Keriso'a zae mazao manoga zu zama rogega zini'eno'i.

Aduğa zamağano Badi'a'a Namifro

³ Badi'a nigunihi. Ani'e emeḡe Zuhi'a Boro Iesu Keriso Moga, zu eme vetuḡafi'ete'e Mamaḡa, ebu iḡaiḡa namife'ete'e Badi'aḡa.

⁴ Ani'e emeḡe'a aduga nidu'a hide'etene namife'ohe. E'ano'o Badi'a'a eme namife'ete'e teige, eme zuni aduga nunu hide'ete'e azaḡa nami-zoga'e idaḡa.

⁵ Keriso'a aduga hidirote'e teige, eme zuni ani gau haḡae'ete'e u'ano aduga boro hide'ohe. E'ano'o Badi'a'a Keriso u'ano eme zuni borofe namife'ohe.

⁶ Eme Keriso hari manōḡa haramozini'ena'a aduga hide'eta'a'e Keriso u'ano Badi'a'a zae namizifine ebu ḡabozifine ra'ohe. Ebu Badi'a'a namife'eta'a'e emeḡe teige zae zuni ani'a namizifine ra'ohe. Ani'a namize'ete'e u'ano, eme'a hide'ete'e adugaḡa teige aduga tiba zae zuni hidadu zamaze obone gigane'ohe.

⁷ Eme'e zae'a edau gigara'uma rae zamare hune'ohe, mazaḡa eme edeḡa, emeḡe teite zae zuni aduga hide'ohe zu Badi'a'a emeḡe teite zae zuni namize'ohe.

⁸ Nego nabudi, eme emeḡe'a Asia haba'ano aduga hidirota'a'e zae'a ederoga urate'ohe. E'e aduga'e ufeta boro bagaḡa 'ahine, zamafe obone touga mene idararo, e'ano'o eme ruda'uma rae zamaro.

⁹ Hube hune, kota vazēḡani'a eme'e ru-neo tuḡufi'uma rae reirote'e teigiro. Rehano 'uguḡani'a furerarota'a'e, eme'a inarafe hina gaue'ohe rae mene mae ḡihinifine, rehano rune azaḡa bare ḡaboze'ete'e Badi'aḡa inaraḡa mae ḡihinifine reiro.

¹⁰ Ani emeḡe'a nariga rudarote'e adugaḡa ufeta boroono'o ḡabofiro ebu zama moneo zuni mae ḡabofi'uma. Ebu eme ani'a emeḡe ḡabofe'e'uma rae hube hune mae ḡihine'ohe.

¹¹ Za zuni emeḡe veize kuru hina danafe'ohe. Vaze ḡehaḡani'a emeḡe veize kuraune, Badi'a'a kuruze mae ḡihinadu eme ḡabofi'uma, ebu vaze ḡehaḡani'a eme horofadu Badi'a mazao manōḡa tauḡi re'uma.

Paulo'a Haḡai'uma Reirote'e Haḡaiḡa'e Nufe Haḡairo

¹² Eme raha azaḡa mazao mene ḡurire gauiro ebu zama deheḡano zamafe nidu'a hina manōḡa haḡairo. Zamafe a'e Badi'a'a rifiro ebu zae mazao 'ouge manōḡa ufeta haḡairo. Ebu haḡaife 'adi'e mene raha 'adi azaḡa zamaroneze idunaḡano haḡairo, rehano Badi'a'a eme mazao manōḡa haḡadu danafe'ete'e idunaḡano haḡairo. Ḡoere 'ahi'e eme'a matu'e zi'ohe zu zamafe nidu'a hina huga hune rae furene'ohe.

¹³ Eme zae'a me'odoga ebu huga e'e faine ederoga'e idaḡa rae ra'ete'e ḡoe'a da'o zae veize mirihiro.

¹⁴ Izidi za'e eme moneo nu da'o edeḡa rehano, vesu'u eme moneo nidu'a edere hunoga e urate'ohe. 'Ougine, Zuhi'a Boro Iesu'a barite'e madaḡano emeḡe'a zae niguzite'e teige, zae zuni eme nigufi'uma.

¹⁵ E zae'a eme ḡiafoga urate'eta'a'e hube hune ederiro 'ahine, ibite zae ḡiazi ami'uma rae toganiro. 'Ougine, eḡe'a ḡae aheu ḡiazadu zae zuni

eġe mazaono'o ġae aheu manogā hidi'uma rae zamariro.

¹⁶ E'ano'o eġe'a zae ġiaze'ete'e enogano Makedonia haba'a onami'uma ebu Makedonia haba'anono'o bare zae vaġe ari'uma rae to-ganiro. Ebu hena za'a danahe tuġuhadu e Iudea haba'a onami'uma rae zamariro.

¹⁷ E mene faine zamaradu 'ouge haġai'uma rae zirohe? E raha 'adi azaġa haġai teige, "O'e, ġiazi'uma," rae ġoitorirote'e enogano zamahe bare ġihuradu, "Mene ġiazi'uma," rae ra'ete'e vazegāhe?

¹⁸ Ġoitore ġoe'a hube hune haġae'ete'e Badi'aġa teige, eme zae zirote'e ġoe'a mene ġihune'ohe. Eme'e, "O'e," rae reirote'e enogano, "Mene," rae mene bare ra'ohe.

¹⁹ Eġe, Silasi zu Timoteo'a Badi'a Ubuga Iesu Keriso moneo zae mazao haramiro. Ani'e, haġai'uma radu hena mene haġae'ete'e vazegā mene heuġa. Ani'e, "O'e," rae da'o naenaeniro.

²⁰ Badi'a'a ġoitorirote'e ġoe'a nidu'a'e Iesu Keriso u'ano, "O'e," rae radu hugano fureraro. 'Ougadu eme Iesu Keriso niġano, "Amen, a'e hube!" rae ra'ena'a, Badi'a ni mae ġihine'ohe.

²¹ Badi'a'a eme zu za Keriso teite mae tibufadu emeġe nidu'a obofe ġigafe'ohe, ebu ani'a ane gau veize ohofiro.

²² Ebu ani'a eme'e ane mone azaġa radu emeġe imoriro zu zamafeō Vine Zaġoġa rifiro. 'Ouge haġadu Badi'a'a rifi'uma rae ġoitorirote'e ġauġa nidu'a zama moneo emeġe'a hidi'uma rae ihofiro.

²³ Eġe'a huga da'o ġoere'ete'e Badi'a'a rae furene'ohe! E Korinto mene bare amirota'a'e

e'a zamaze aduaduzoga mene uratadu 'ouge haḡairo.

²⁴ Eme zae'a nagini mazao fioga moneo mene tuḡutuḡuze'ohe, u eme'e zae'a matu'oga veize zae teite gaue'ete'e azaḡa ra'ohe, mazaḡa zae'a fie'eta'a'e edau gigaru'ohe.

2

¹ Eḡe'a bare ḡiazi amadu ibite teige riḡa iraduguzine zamaze'a aduda'uma rae zamariro. E'ano'o de'eguḡa mene uratiro 'ahine, e'e mene bare ḡiazi ami'uma rae zamare huniro.

² E zamaze mae aduaduzine, iniu'a eḡe matu'ohi'uma? Eḡe matu'ohite'e azaḡa'e zae da'o.

³ Za'e matu'ohite'e azaḡa rehano, eḡe'a zae vaḡe amine, za'a zamahe aduaduni'uma rae e zamare borofiro. E'ano'o so'a 'ahoga zae veize mirihadu tuḡuriro. Mazaḡa e zae nidu'a moneo, "Eḡe'a matu'ine zae nidu'a zuni matu'i'uma," rae zamare huniro.

⁴ E zamahe ufeta ḡunuḡununiro zu zamahe'a adudaro 'ahine, nihe vuḡani'a borofe sore'ena'a, so'a a'e zae veize mirihiro. A'e zamaze mene aduadunoga veize, rehano eḡe'a zae zamare borofe'ete'e ihozoga veize mirihiro.

Vaze Haḡai Sau'a rae Modo'i

⁵ Aduga furenirote'e vazega e'e'a eḡe zama da'o mene aduaduniro, rehano zae zama nidu'a zuni tahiḡa aduaduniro. Eḡe'a, 'Tahiḡa' rae rata'a'e ḡoere mene ufeta borofe zifine ra'ohe.

⁶ Vaze 'ahiguḡa'e zae bo'aḡano ḡehaḡani'a ronadu ani adugaḡa mae idararo.

⁷ E'ano'o zamaḡa mene ufeta are rudanoga veize, za ane haḡai sau'a rae modadu namino'i.

⁸ E'ano'o zae'a ane zamare borofe'ete'e ihone hunifine e inare zi'ohe.

⁹ Eḡe'a so'a e'e mirihirota'a'e, za eḡe'a zirote'e ḡoe'a nidu'a hegote'e ga mene'e edere tuhuzifine reiro.

¹⁰ Zae'a vase 'ahoga haḡai sau'a rae modine, eḡe zuni haḡaiḡa sau'a rae modi'uma. Ebu ani'a eḡe mazao haḡairote'e haḡaiḡa sau'a 'ahoga zuni eḡe'a rae modiro reine, a'e zae veize Keriso ubumao 'ouge haḡairo.

¹¹ A'e Satani'a eme mene so'ofoga veize reiro. Mazaḡa eme Satani'a nagini haḡae'eta'a'e edere hune'ohe.

Emeḡe Haramo'e Hohoḡa Manoḡa

¹² E Keriso hari manoḡa haramifine Toroa onamirotene, Zuhi'a Boro'a eḡe veize gau ibiḡa bohaniro.

¹³ Rehano eḡe nego Tito e'ea mene hidirote'e u'ano, zamahe mene idararo. E'ano'o Toroa ekalesia azaḡa mazao "Bazo'i," rae uhizadu ze muhiziyo ebu Makedonia haba'a ariro.

¹⁴ Rehano eme Badi'a mazao manoḡa tauḡi ra'ohe, mazaḡa Keriso'a agire nidu'a rahara-hazadu matu'e oname'ete'e ibiḡano, eme'a ane ḡaruna hegotoga veize Badi'a'a iḡaiḡa ibitofi'ohe. Ebu eme Badi'a mazao manoḡa tauḡi ra'ohe, mazaḡa eme'a Keriso hari manoḡa haba nidu'a zamaḡano haramadu vase'a eme haramo igifine, zu Keriso ederifine tuḡufe'ohe. Eme Keriso hari manoḡa haramadu vase'a Keriso

edere'eta'a'e hohoḡa manogani'a vase mazao hohohu ḡuzuhe'ete'e heuḡa.

¹⁵ Eme'e Keriso'a Badi'a mazao harote'e hohoḡa manogā heuḡa. Eme'a ḡabone hide'ete'e azaḡa zu ire rogao diuḡe'ete'e azaḡa mazao Keriso hari manogā haramadu Badi'a matu'ohau'ohe.

¹⁶ Ire rogao diuḡe'ete'e azaḡa veize emeḡe haramo'e rune ḡezogā heuḡa. Ze emeḡe haramo mene mae ḡihinadu rudau'ohe. Rehano ḡabone hide'ete'e azaḡa veize emeḡe haramo'e hohoḡa manogā heuḡa. Ze emeḡe haramo mae ḡihinadu ḡabone tuḡutuḡu hide'ohe. Vaze 'ahogani'a gau 'ahiguḡa haḡaoga'e idaḡahe?

¹⁷ Vaze ḡehaḡani'a hadi hidoga veize Badi'a ḡoere ve'one harama ragave'ohe, rehano eme mene zeḡe heuḡa. Eme'e Badi'a tuḡure azaḡa radu Keriso teite tiburuna'a, Badi'a ubumao zamafe nidu'a hina hube hune harama'ohe.

3

Ḡoitore Iziga veize Gaue'ete'e Azaḡa

¹ Za'e emeḡe'a emeḡe bare niguḡe'ohe rae zamare'ehe? Vaze nu'e zeḡe bare niguze'ete'e so'aḡa mirihadu zae ihoze'ohe ga vase ihozifine zae mazao so'a 'uguḡa mirihoga umide'ohe. Zeḡe teige, eme zuni so'a 'uguḡa urate'ohe rae zamare'ehe? Mene!

² Za'e zamafe mirihirote'e so'aḡa heuḡa. Vaze nidu'a za horozadu emeḡe haramo'e huga rae edere'ohe.

³ Eme'a zae haramozirote'e u'ano, zae'a ḡihuradu ḡabone iziga hidiro. A'e za'e Keriso'a

mirihirote'e so'ağa rae vase ihoze'ohe. So'a 'ahi'e ġe'are hina mene mirihiro, rehano ġabode radiu'ete'e Badi'ağa Vine Zaġoġa hina mirihiro ebu hadi rafaġa rana mene mirihiro, rehano zamaze rafaġa rana mirihiro.

⁴ Eme Keriso mazao fiadu ane teite tiburarote'e u'ano, izidi Badi'a ubumao emeġe gau'e huga rae zamare hune'ohe.

⁵ Eme emeġe'a gau 'ahoga haġae'ete'e inaraġa'e emeġe mazaono'o rae mene zamare'ohe, rehano e'e inaraġa'e Badi'a mazaono'o are'ohe.

⁶ Ani emeġe'a ġoitore iziga haramifine gau azaġano ohofiro zu e'e gauġa haġaoga veize inaraġa rifiro. Ġoitore iziga'e mene Mose'a hadi rafaġa rana mirihirote'e goroġa ġoe'a, rehano Vine Zaġoġa mazaono'o rifiro. Mirihirote'e goroġa ġoe'a'e vase rune ibiġano tuġuze'ohe, u Vine Zaġoġa'e ġabone tuġutuġu zini'ohe.

Ġoitore Iziga'e Ufeta Ġihi'a Hune

⁷ Hadi rafaġa rana mirihirote'e goroġa ġoe'ani'a vase rune ibiġano tuġuziro rehano, Mose'a e'e meiotene, Mose iraġani'a vazavazahiro. Vazavazahirota'a'e Badi'a haġai ġihi'aġanonono'o aradu tahitahe haugite'e ġauġa rehano, Isaraela azaġa'e Mose ira ġiane hunoga'e mene idararo.✧

⁸ 'Ougadu Vine Zaġoġa gauġa haġae'eta'a'e Mose'a haġairote'e gauġa ufeta vitine ġihi'a hune rae re'uma!

⁹ Mose goro ġoe'a mene hegote'ete'e azaġa'e ruda'uma rae furene'ete'e gauġa'e ġihi'a rae

✧ 3:7 3:7 Vaġiniro 34:27-35

reine, Keriso u'ano Badi'a'a, "Za'e dudugā," rae haramete'e gauga'e ufeta ġihi'a hune rae re'uma!

¹⁰ Hube hune, izidi ufeta ġihi'a hune rae ra'ete'e gauga u'ano, ibite ġihi'a rae reirote'e gauga'e izidi mene ġihi'a rae ra'ohe.

¹¹ Ebu hauġite'e gauga'e ġihi'a hune rae reine, radiu tuġutuġe'ete'e gauga'e ufeta ġihi'a hune rae re'uma!

¹² Eme ġoitore iziga'e ġihi'a hune zu radiu tuġutuġu ra'eta'a'e hube hune mae ġihine'e 'ahine, mene rihau'ena'a inare hune ġoere'ohe.

¹³ Mose iraġano vazavazahe'ete'e agaġani'a dauġe hauġe'ete'e Isaraela azaġani'a mene horonoga veize ani'a dabua rafaġa hina iraġa 'uiro. Eme'e Mose teiġe mene haġae'ohe.

¹⁴ Rehano Isaraela azaġa zamaroneze'e turaro. E'ano'o izidi zuni ze ġoitore amahiġa bukaġa me'ode'etene, huga mene edere'ohe. A'e, dabua rafaġa e'e'a zamaze 'uadu ze huga mene edere'ete'e heuġa. Rehano zeġe'a Keriso teite tiburanadu ani mazao fie'etene, ani'a dabua e'e mae vaġinozini'ohe.

¹⁵ Ibite madaġanono'o onao izidi zuni ze'a Mose goro ġoe'a me'ode'etene, zeġe zama'e dabua rafaġani'a 'uiro.

¹⁶ Rehano iniu'a Zuhi'a Boro mazao ġihure'etene, dabua rafaġa a'e mae vaġinohau'ohe.

¹⁷ Izidi eġe'a ra'ete'e Zuhi'a Boro'e Vine Zaġoġa. Zuhi'a Boro Vine Zaġoġani'a eme teite radiu'etene, ani'a eme mae obofe ti'ete'e adugaġanono'o emeġe bohafe bufe'ohe.

18 Ebu emeḡe nidu'a irafe rana dabua rafaḡa o'o'a radu veḡia hina irafe horone'ete'e teige, Zuhi'a Boro'e ḡihi'a hune rae edere hune'ohe. E'e edere'ete'e zamaḡano, ani'a tahitahe eme ḡihufe oname'ena'a, ḡonagano eme'e ani teige nufe'ohe. Eme ani'e ḡihi'a hune rae ra'ete'e zamaḡano nufe'ohe, ebu ani'e ḡihi'a hune rae ufeta edere'ohe. 'Ouge haḡae'ete'e Zuhi'aḡa Boro'e Vine Zaḡoḡa.

4

Ḡau Naeḡa Boroboro Raha Ḡoḡoreḡa Zamāḡano mae Ufiro

1 E'ano'o Badi'a'a eme vetuḡafeadu eme'a gau 'adi haḡae'ete'e u'ano, zamafe nidu'a'e mene zorere'ohe.

2 Emeḡe'a mazagaro haḡaiḡa sifu haḡaoga'e hezahoharo. Eme so'oso'o haḡaiḡa mene haḡae'ohe zu Badi'a ḡoere mene ve'oru nufe ra'ohe. Rehano ḡoere huga hunio deheru rae furenadu Badi'a ubumao emeḡe'a hugano haḡae'eta'a'e vaze nidu'a zeḡe'a bare zamaradu ederi'uma.

3 Ebu eme'a haram'e'ete'e hariḡa manoḡa'e vaze nu mazao dabua rafaḡani'a zamaze 'uirote'e teige mene deheḡa rae reine, hari manoḡa a'e rune ibiḡano oname'ete'e azaḡa mazao'e 'uiro.

4 Raha 'adi badi'aḡa, Satani'a Keriso mazao mene fie'ete'e azaḡa zama uzaboneadu Keriso'e ḡihi'a hune rae ra'ete'e hariḡa manoḡa aḡaḡa

ze'a horonoga'e mene idağa. Keriso'a Badi'a ihofe'ohe.*

⁵ Eme emeğe moneo mene harame'ohe, rehano Iesu Keriso'e emeğe Zuhi'a Boro rae harame'ohe, ebu Iesu veize eme emeğe'a bare zae tuğure azağa teigirote'e moneo harame'ohe.

⁶ Buka Zağoğano Badi'a'a 'ahige rae reiro, "Uz-abo zamağano agağani'a agarano'i."☆ E'e teige, Badi'a'a emeğe zamao agağa aganadu Keriso hari manoğa ihofiro. Ebu eme'e Keriso irağa mazaono'o Badi'a'e ġihi'a hune rae ederoga veize agağa rifiro.

⁷ Iesu hari manoğa harame'eta'a'e ġau naeğa boroboro heuğa, zu eme'e ġau naeğa boroboro e'e raha ġoğoreğano mae ufirote'e heuğa. Eme'e raha ġoğoreğa teige zoreğa rehano, ġau naeğa boroboro a'e Badi'a'a emeğe rifiro.'Ougadu mene emeğe gigi'a hina, rehano Badi'a gigi'ağa ufeta boro hina gaue'eta'a'e vaze ihozi'uma.

⁸ Vaze'a ibi nidu'aono'o eme aduga boro rifi'ohe rehano, e'e adugani'a eme raharahafoga mene idağa. Zu aduga hidadu nagini hağaita'a'e mene edere'ete'e madağa hide'ohe rehano, zamafe mene adudu'ohe.

⁹ Vaze'a aduga boro rifi'ohe rehano, Badi'a'a eme mene mode'ohe. Ze'a eme mau higofe'ohe rehano, eme mene rudau'ohe.

¹⁰ Iesu marote'e teige, vaze'a eme zuni iğağa uğufe ruihi ra'ohe. Rehano ze eme horofadu Iesu'a ġabode radiu'ete'e ederifine, eme'e Iesu'a odohirote'e adugağa ahirife rana iğağa odohe

* **4:4 4:4** *Keriso'e Badi'a irağa.* ☆ **4:6 4:6** Ġadaheğa 1:3

oname'ohe.

¹¹ Eme 'ize ġabode radiu'ohe, rehano Iesu hari manōġa harame'ete'e u'ano, vase'a eme iġaiġa uġufe ruihi ra'ohe. Mada 'ahogano emeġe ahiri'e ruda'uma rehano, eme 'ahige aduga hide'eta'a'e vase'a eme mazaono'o Iesu'a ġabode radiu'eta'a'e ederifine ra'ohe.

¹² Emeġe gau u'ano, eme runeo nariga 'omate'ohe, u za'e ġabone tuġutuġu hide'ohe.

¹³ Buka Zaġoġano vase 'ahogani'a 'ahige rae mirihiro, "E'e Badi'a mazao firo, e'ano'o eġe'a ġoeriro."☆ Ani'a firote'e teige, eme zuni Badi'a mazao fie'e 'ahine, eme'a ġoere'ohe.

¹⁴ Eme edeġa, Zuhi'a Boro Iesu bare ġabonirote'e Badi'aġani'a emeġe zuni Iesu teite bare ġabofi'uma ebu eme zae teite zamafadu ane zamao ohofi'uma.

¹⁵ Eme'a aduga nidu'a hide'eta'a'e zae'a manōġa hidifine ra'ohe. 'Ougadu Badi'a'a vase ufeta ġehaġa mazao manōġa furene'e 'ahine, ze'a Badi'a mazao ufeta manōġa tauġi rae re'uma zu ani ni mae ġihini'uma.

Fie'ete'e u'ano Radiu'ohe

¹⁶ E'ano'o zamafe'e mene zorere'ohe. Emeġe enone ahiriġa'e zorere'e rehano, Badi'a'a mada nidu'a zamafe izife'ohe.

¹⁷ Izidi emeġe aduga'e ufiġa zu mene faġa radi'uma. E'e adugaġa u'ano, Badi'a'a emeġe veize ruhibe'ete'e ġauġa'e ġihi'a hune. A'e izidi eme'a hide'ete'e adugaġa vitinoga zu radiu tuġutuġu.

☆ 4:13 4:13 Salamo 116:10

18 E'ano'o emeḡe'a izidi horone'ete'e adugaḡa moneo mene ufeta zamare'ohe, rehano mene horone'ete'e Badi'a'a rifite'e ḡauḡa ḡihi'aḡa hune moneo zamare'ohe. Mazaḡa eme'a izidi horone'ete'e ḡauḡa'e mene faḡa radi'uma, rehano mene horone'ete'e ḡauḡa'e radiu tuḡutuḡu.

5

1 Emeḡe ahiri'e raha taruhaḡa heuḡa. Eme edeḡa, emeḡe'a radiu'ete'e taruhaḡani'a fahau hauḡine, Badi'a'a ne 'ahoga rifi'uma. E'e neḡa'e vaze'a mene ogorarote'e neḡa, rehano adureo radiu tuḡutuḡe'ete'e neḡa, a'e ahiri iziga.

2 Eme raha 'adi taruhaḡa zamaḡano aduga hide'ete'e u'ano uhure'ohe, ebu adureono'o emeḡe ne hina dabua teige vidofoga urate rudau'ohe.

3 Ebu adureo ne iziga hina emeḡe vidofine, eme'e mene firina ahi'a re'uma.

4 Eme raha taruhaḡano radiu'ete'e zamaḡano, aduga hidadu uhure'ohe. A'e mene mazaḡa eme'a rudanadu raha taruhaḡa modoga urate'ohe, rehano adureono'o ne iziga hina dabua teige vidofoga urate'ohe. A'e, rudatite'e ahiriḡani'a ḡihuradu radiu tuḡutuḡite'e ahiriḡano rouga veize ra'ohe.

5 Eme'a 'ouge ḡihuroga veize Badi'a'a ruhibiro. Ebu ani'a ḡoitorirote'e ḡauḡa nidu'a zama moneo emeḡe'a hidi'uma rae ihofifine, Vine Zaḡoḡa ibite rifiro.

6 E'ano'o iḡaiḡa zamafe'a inare radiu'ohe. Eme edeḡa, emeḡe'a raha 'ada ahiri hina radiu'ete'e zamaḡano'e Zuhi'a Boro mazaono'o farau'ohe.

⁷ Emeḡe'a fie'ete'e u'ano radiu'ohe, u horone'ete'e ḡauḡa u'ano mene radiu'ohe.

⁸ Zamafe'a inare hune'ohe, ebu eme ahirife modadu Zuhi'a Boro teite adureo radoga ufeta urate'ohe.

⁹ E'ano'o eme raha 'ada ahiri hina radiu'ete'ea ga ahirife mode'ete'ea, Zuhi'a Boro matu'ohanoga urate'ohe.

¹⁰ Mazaḡa emeḡe nidu'a hube hune Keriso kotao eda'uma, ebu emeḡe tibatiba ahirio radiu'ete'e zamaḡano manōḡa ga sau'a haḡairote'e idunaḡano e'e naeḡa hidi'uma.

*Vaze'a Badi'a teite Unihotitoga veize
Danaze'ete'e Gauḡa*

¹¹ Eme Zuhi'a Boro'e rihōḡa rae edere'e 'ahine, vase inare zi'ohe. Badi'a'e emeḡe gau moneo deheru edere hune'ohe, ebu zae zuni gaufe moneo zae'a bare zamaradu deheru ederoga urate'ohe.

¹² Emeḡe'a bare zae mazao eme nigufihi rae mene ra'ohe. Rehano vase zama mene ḡiane'ena'a enone da'o nigune'ete'e azaḡa mazao zae'a naenaezoga veize, za'a eme nigufite'e ibiḡa ihozihi ra'ohe.

¹³ Vaze nu'a eme'e kauriḡa rae reine e'e zuni idaḡa, mazaḡa eme'a Badi'a gau veize 'ouge'ohe. U zamaronefe duduḡa hina gaue'ohe rae reine, a'e za danazoga veize 'ouge'ohe.

¹⁴ Keriso zamarone'a eme ibitofi'ohe. Eme'e hube hune edeḡa, vase tibani'a vase nidu'a veize rudanadu vase nidu'a zuni ani teite rudaro.

¹⁵ Keriso'a vase nidu'a veize rudarota'a'e iniu 'ize radiu'ete'e azaḡa'e izidiono'o onamo zama

moneo zeḡe veize da'o mene radifine, rehano zeḡe veize rudanadu Badi'a'a bare ḡabonirote'e vazega veize radifine ra'ohe.

¹⁶ E'ano'o eme izidiono'o onamo zama moneo, raha azaḡa ibiḡano vase manoḡa ga sau'a rae mene ederi'uma. Eme ibite Keriso zuni e'e ibiḡano ederiro rehano, izidi mene 'ouge'ohe.

¹⁷ E'ano'o iniu'a Keriso teite tiburaune, ani'e Badi'a'a izife haḡairote'e vazega. Ḡabone amahiḡa'e hauḡiro. Ḡiano'i, ḡau nidu'a'e izidaro!

¹⁸ 'Ahiguḡa nidu'a'e Badi'a'a haḡairo. Ani'a Keriso rune u'ano, emeḡe mazao maḡunirota'a'e hauḡadu eme teite bare unihotitiro, ebu vase zuni ani teite bare unihotitoga veize harame'ete'e gaḡa rifiro.

¹⁹ Eme'a harame'eta'a'e 'ahi e'e. Badi'a'a Keriso u'ano raha azaḡa nidu'a haḡaize sau'a naeḡa zeḡe rana mene teadu ane teite bare unihotitiro. Ebu ani vase'a ane teite bare unihotitoga veize hari manoḡa harame'ete'e gaḡa rifiro.

²⁰ E'ano'o eme'e Keriso niḡano ane ḡoere harame'ohe, ebu Badi'a'a emeḡe ḡoere hina zae inare zi'ohe. Ebu eme Keriso niḡano umize'ohe. Badi'a teite bare unihotito'i.

²¹ Badi'a'a emeḡe veize sau'a o'o'a vazega mazao ani'e sau'aḡeta rae reiro. 'Ougaḡu eme'a Keriso teite tiburaro zu Badi'a'a eme zuni duduga azaḡa rae reiro.

6

¹ Eme'e Badi'a teite gaue'ete'e azaḡa radu zae mazao inare zi'ohe. Badi'a'a zae mazao manoḡa

furenirota'a'e huga o'o'a teige ago mae modo'i.

² Badi'a'a Buka Zağogano 'ahige ra'ohe,
“Eğe'a ġae mazao manoġa furenihî rae reirote'e
madaġano ġae umido igiro,
ebu ġae ġabo'ihî rae reirote'e madaġano ġae
dana'iro.”☆

Ġiano'i, izidi'e Badi'a'a emeġe mazao manoġa
furenihî rae ra'ete'e madaġa, ebu izidi'e eme
ġabofihî rae ra'ete'e madaġa.

³ Vaze'e eme'a gaue'eta'a'e ve'oġa rae mene
rofoga veize, eme'a vazeni 'ahoga ibi mene 'uiro.

⁴ U eme'a nagi gau haġae'ete'e zamaġano
eme'e Badi'a tuġure azaġano rae fureniro.
Zamafe borofe obone gigaru'ete'e zamaġano,
aduga hide'ete'e zamaġano, zamafe'a
adudu'ete'e zamaġano, zu ibife'a turau'ete'e
zamaġano,

⁵ vaze'a masife'ete'e zamaġano, ġu'a
neġano ohofe'ete'e zamaġano, maġunu
azaġani'a utitofi'ete'e zamaġano, gau ufeta
boro haġae'ete'e zamaġano, mene baze'ete'e
zamaġano zu vinini tare radiu'ete'e zamaġano,
eme'e Badi'a tuġure azaġano rae fureniro.

⁶ Ebu zamafe deheġano haġae'ena'a, Badi'a
moneo faine edere'ena'a, zamafe rinede'ena'a,
vaze mazao manoġa haġae'ena'a, Vine
Zağogani'a eme ibitofi'ena'a, ebu hugano zamafe
nidu'a hina vaze zamare borofe'ena'a,

⁷ ġoere huga haram'e'ena'a, Badi'a gigi'aġa
hina gaue'ena'a, duduġa haġaoga veize
utite'ohe. E'e madaġano uti ġauġa eda'e zu

☆ 6:2 6:2 Isaia 49:8

kauri 'evo'ano obone'ena'a, eme'e Badi'a tuḡure azaḡano rae fureniro.

⁸ Vaze'a nife mae ḡihine'etene zu mae ovoe'etene, ebu eme rae sausaufe'etene zu nigufe'etene zuni, eme'e Badi'a tuḡure azaḡano rae fureniro. Vaze nu'a eme vase so'oso'oze'ete'e azaḡa rae ra'ohe, rehano eme hugano haram'e'ohe.

⁹ Vaze nu'a eme'e Badi'a tuḡure azaḡa rae mene edere'ohe, rehano nu'e huga hune ederadu mae ḡihife'ohe. Vaze'a eme ruda'uma rae ra'ohe, rehano ḡi'ano'i, eme 'ize ḡabode radiu'ohe. Ze'a masife'ohe, rehano mene uḡufe'ohe.

¹⁰ Zamafe adudu'ohe, rehano eme'e iḡaiḡa matu'e rudau'ohe, eme zahara azaḡa, rehano vase ḡehaḡa danazadu ze ma'ora azaḡa rae ra'ohe, ebu emeḡe mazao ḡau o'o'a, rehano Badi'a mazaono'o ḡau nidu'a meiro.

¹¹ Korinto ekalesia azaḡa, eme mene ḡurire'ena'a ḡoreziro ebu zae mazao zamafe ufeta bohaniro.

¹² Eme'a zae zamare'eta'a'e mene zorere'ohe, rehano zae'a eme zamare'eta'a'e zorere'ohe.

¹³ E'e eḡe tahi'atahi'a zi'ete'e teige zae zi'ohe. Emeḡe zamarone naenaenadu zae zama zuni borofe bohano'i.

Eme'e Ḡabone Badi'aḡa Kuru Neḡa

¹⁴ Badi'a aḡu'a azaḡa teite ago tiburano'i. Duduḡa zu sau'a'e tiburanoga mene idaḡa, ebu agaḡa zu uzabo'e tiburanoga mene idaḡa.

15 Keriso'a Satani* teite unihotitoga idağahe? Fie'ete'e azağa zu mene fie'ete'e azağa bo'ağano idaidağa nu 'ahoga e'ehe?

16 Badi'a kuru neğa'e vase'a hağairote'e badi'ağa teite tiburanoga idağahe? Eme'e ġabode radiu'ete'e Badi'ağa kuru neğa. E'e moneo Buka Zağoğano Badi'a'a 'ahige rae reiro, "E'e zeğe teite radi'uma zu zeğe bo'ağano ra-gavi'uma.

Ebu e'e zeğe Badi'a re'uma zu ze'e eğe none azağa re'uma."☆

17 "Eğe, Zuhi'a Boro'a 'ahige ra'ohe, 'Za'e zeğe mazaono'o vağino'i ebu avo rado'i.

Ġau mene deheğa'e ago obono'i, 'ougene eğe'a zae mae ġihizi'uma.'"☆

18 "Eğe, Zuhi'a Boro Gigi'ağani'a 'ahige ra'ohe, 'E'e zae Moze re'uma zu za'e eğe tahi'atahi'a re'uma.'"☆

7

1 E'ano'o eğe zamarone azağa, Badi'a'a ġoitore ġoe'a 'uguğa rifiro 'ahine, emeğe'a ahiri zu vine moneo hağae'ete'e hağaiga sau'a nidu'a modadu emeğe dehefihi. Badi'a gubane'ena'a, zağozage radihi.

Paulo'a Korinto Ekalesia Azağa mazao Matu'iro

2 Za'e zamaze bohanadu eme mae ġihifo'i. Eme'a vazeni 'ahoga mazao ve'oğa mene hağairo, zu vase 'ahogani mene sausauniro,

* 6:15 6:15 *Beliali* ☆ 6:16 6:16 Dibu'o 26:12; Ieremia 32:38; Ezekiela 37:27 ☆ 6:17 6:17 Isaia 52:11; Ezekiela 20:34, 41 ☆ 6:18 6:18 2Samuela 7:14

zu vase 'ahogani so'onadu manogani 'ahoga mene meiro.

³ Ege'a za'e ve'oga rae reifine 'ahige mene zi'ohe. E ibite zirote'e teige, emege zamarone'e zae mazao borofadu eme'e zae teite gabode radi'uma ga zae teite ruda'uma.

⁴ E hube hune za mae ghize'ohe zu za borofe niguze hune'ohe. Za'a inarahe borofiro, e'ano'o eme'a aduga nidu'a hide'ete'e zamaḡano zuni e matu'e rudau'ohe.

⁵ Eme Makedonia haba'a arirotene, ahirife ohonoga mene idararo. Eme aduga nunu hidiro. Vaze'a emege teite ta'irotitiro zu eme zamafe'a riharo.

⁶ Rehano zamaze'a adudu'ete'e azaḡa'e namize'ete'e Badi'aḡani'a Tito tuḡunadu ani'a feurirote'eano'o emege zuni namifiro.

⁷ Zamafe naminirota'a'e mene Tito'a feurirote'e u'ano da'o, rehano zae'a Tito naminadu zamafe'e ufeta inariro. Zae'a eḡe ḡiahihi rae ra'ete'e, zu eḡe mazao sau'a haḡairote'eano'o ḡihure'ete'e, zu eḡe danahihi radu inare'ete'e Tito'a emege me'odofiro. 'Ougadu e'e ufeta matu'e rudaro.

⁸ Ege'a ibite zae mazao tuḡurirote'e so'aḡani'a zamaze aduaduniro, rehano izidi'e e 'ouge miri-hirota'a'e ve'oga rae mene zamariro. Za eḡe so'a me'odadu zamaze'a adudarota'a'e mada tahiḡa da'o rehano, e e'e ederiotene eḡe'a ve'oga haḡairo rae zamariro.

⁹ Rehano izidi e'e matu'e'ohe, mazaḡa eḡe'a mene zamaze aduaduzirote'e u'ano, rehano zamaze'a adudanadu za'a haḡaize sau'anono'o ḡihuriro 'ahine, e matu'e'ohe. Za'e Badi'a urao

zamaze'a adudaro, e'ano'o za emeḡe mazaono'o sau'a 'ahoga mene hidiro.

¹⁰ Badi'a urao zamaze'a adudu'ete'e azaḡa'e haḡaize sau'anono'o ḡihuradu ḡabone hide'ohe, e'ano'o zamaze'a adudu'eta'a'e ve'oḡa rae mene ra'ohe. Rehano raha gauḡa u'ano zamaze'a adudu'ete'e azaḡa'e rune ibiḡano oname'ohe.

¹¹ Ḡiano'i. Badi'a urao zamaze'a adudu'ete'e u'ano, zae mazao ḡau manogani'a hudaro: Zae'a haḡai duduḡa haḡaoga veize inare huniro, ebu zae mazao ve'oḡa o'o'a rae ihohifine inariro. Zae'a zae bo'aḡano haḡai sau'ani'a furerarota'a'e ederadu maḡuniro zu Badi'a rihoniro. Hube hune eḡe ḡiahihi rae zamare huniro, zu ve'oḡa haḡairote'e azaḡa mazao haḡaize naeḡa ziniro. Zae'a 'uguḡa nidu'a haḡadu ekalesia aduga moneo izidi zae mazao ve'oḡa o'o'a rae fureniro.

¹² E'ano'o ve'oḡa haḡairote'e vazegā u'ano ga aduga hidirote'e vazegā u'ano, ibite eḡe'a zae veize so'a mene mirihiro, rehano zae'a hube hune emeḡe zamare'ete'e Badi'a'a za ihozadu zae'a ederoga veize mirihiro.

¹³ Zae'a 'ouge haḡadu emeḡe inarafiro.

Za'a inarafiro ebu hena ragate, Tito'a matu'oga horonadu eme ufeta matu'e rudaro, mazaḡa zae nidu'a ani inaraneadu ane zama'a roḡeraro.

¹⁴ Izema Tito'a zae vaḡe amogano e ani mazao zae niguziuro. Ebu e'a 'ouge nirote'e moneo za'a e mene mae mazagarohiro. Mazaḡa eme'a iḡaiḡa ḡoere huga da'o zinute'e teige, eme Tito mazao zae niguzirote'e'a zuni hugano fureraro.

¹⁵ Ebu Tito'a zae vaḡe amirotene, zae nidu'a ani ḡoere hegotiro ebu ani rihone'ena'a zu

gubane'ena'a mae zouniro. Ani'a e'e zamaradu zae ufeta zamare rudau'ohe.

¹⁶ E'ano'o e zae'a gau nidu'a veize manoga 'uguḡa 'aune haḡae onamite'e hube hune mae ḡihizadu matu'e'ohe.

8

Ekalesia Azaḡa veize Hadi Nu'oniro

¹ Nego nabudi, Badi'a'a Makedonia haba'ano ekalesia azaḡa mazao manoga furenrote'e moneo eme'a zae ihozihi ra'ohe.

² Ze'e aduga boro bagaḡa zamaḡano rehano, matu'e rudaro ebu ḡauze o'o'a hune rehano, hadi boro teadu ekalesia azaḡa danaziro.

³ Ze hube hune inare hunadu hadi borofe ziniro zu inaraze ragate ufeta borofe ziniro. E'e moneo eḡe'a rae furene'ohe. A'e ze zeḡe'a bare urate hunadu 'ouge haḡairo.

⁴ Ierusalemāo Badi'a mone azaḡa veize hadi nu'onadu danaze'ete'e moneo zeḡe zuni tiburu haḡaoga uratadu emeḡe mazao ufeta umidiro.

⁵ Eme ze'a gau manoga 'ahoga haḡai'uma rae zamariro, rehano ze'a emeḡe zamarone ufeta vitine haḡadu ibite geno ḡaboneze Zuhi'a Boro haro. E'ebu'u ze'a emeḡe zuni hegotiro, mazaḡa a'e Badi'a'a urate'ete'e haḡaiḡa rae mae ḡihiniro.

⁶ E'ano'o ibite Tito'a zae teite Ierusalemā ekalesia azaḡa veize hadi ufe ḡadaheniro 'ahine, eme ani'a zae vaḡe bare amadu zae teite e'e gaḡa haḡifine inare niro.

⁷ Izidi za'e gau nidu'a moneo faifaine haḡae'ohe. Fie'ete'e moneo, ḡoere'ete'e moneo, Badi'a ḡoere faine edere'ete'e moneo, Badi'a

gau haḡaihi rae inare'ete'e moneo, ebu za'e eme zamare borofe'ete'e* moneo faifaine haḡae'ohe. E'ano'o zae'a vaze danazoga veize hadi ufe'ete'e gauḡa moneo zuni faifaine haḡaoga eme urate'ohe.

⁸ E za riḡa mene zi'ohe. Rehano Makedonia azaḡani'a vaze danazifine hadi ufe'ete'e moneo zeadu zae zuni hube hune vaze zamare borofe'ena'a, 'ouge haḡae'ete'e e ederihi ra'ohe.

⁹ Za'e emeḡe Zuhi'a Boro Iesu Keriso'a zae mazao manōḡa furenirota'a'e edeḡa. Ḡau nidu'a'e ane mazao rehano, ani'a zae veize ḡauḡa nidu'a modadu raha ovairo ebu zahara vazeḡano reiro. Ani'a zahara vazeḡa reirota'a'e zae'a ma'ora azaḡa rouga veize ra'ohe.

¹⁰ Zae'a hadi ufe'ete'e moneo, eḡe'a 'ahige iraduguze'ohe. Iradugu 'adi'e zae veize manōḡa re'uma. Modate'e muriḡano zae'a vaze danazoga radu hadi nu'onihi rae reiro ebu e'e gauḡa amahi ḡadaheniro.

¹¹ E'ano'o e'e gauḡa zae 'evore idunaḡano izidi haugo'i, 'ouGINE, zae'a ḡadaheḡano haḡae hunihi rae inarirote'e'a huda'uma.

¹² Hube hune vaze danazihi radu 'evoreze idunaḡano nagini zinine, Badi'a'a mae ḡihini'uma. U ani'a zae mazao o'o'a ḡauḡa zeno'i rae mene ra'ohe.

¹³ E'e zae'a vaze danazadu zeḡe da'o manōḡa hidoga zu zae'a ufeta danaze zenadu aduga hidoga mene urate'ohe. Rehano za zu ze'a idane danatitadu naenae idaranoga urate'ohe.

* **8:7 8:7** *eme'a zae zamare borofe'ete'e*

¹⁴ Izidi za'e ġauze ġehaġa 'ahine, zae'a Ierusalem azaġa veize hadi tuġurine, ze'a fereze'ete'e ġauġa hidi'uma. U za vesu'u ġauze'a fereze'ete'e madaġano zeġe mazao ġauze'a ġeharaune, ze'a zae veize hadi tuġuri'uma. 'Ouge idane danatitine, zae zu ze, naenae idara'uma.

¹⁵ E'e moneo Buka Zaġoġano 'ahige rae miri-hiro,
 “Ġehaġa nu'onirote'e vazegħa zuni ġaha'a mene modiro,
 ebu tahiġa da'o nu'onirote'e vazegħa zuni au idararo.”†

Tito Ġatiġeta Korinto Ekalesia vaġe Tuġuziro

¹⁶ Eġe'a zae danazihi rae inare'ete'e zamaroneġa'e Badi'a'a Tito zuni hanadu e Badi'a mazao manoġa tauġi ra'ohe.

¹⁷ Mazaġa Tito'e eme'a zae vaġe tuġunihi rae reirotene, ani'a emeġe umido mae ġihiniro. Mene e'e da'o, ane'a bare matu'uġeta amoga urate huniro.

¹⁸ Ebu negofe 'ahoga ane teite tuġune'ohe. Ani'e hari manoġa harame'ete'e u'ano, ekalesia azaġa nidu'a ani nigune'ohe.

¹⁹ Mene e'e da'o, ani'e ekalesia azaġani'a ohonadu emeġe teite hadi odohe Ierusalem onami'uma. Emeġe'a 'ahi ġauġa haġae'eta'a'e Zuhi'a Boro ni mae ġihinoga veize zu emeġe'a vase danazoga urate rudau'ete'e ihozoga veize ra'ohe.

† 8:15 8:15 Vaġiniro 16:18. Isalaela azaġani'a haba boha'ano mana nu'onadu aro.

20 Ebu eme ekalesia azaḡani'a ufirote'e hadiḡa boro odohe oname'ete'e moneo, vase'a emeḡe mazao ḡoere riḡani 'ahoga rouga mene urate'ohe, e'ano'o faifairu ḡiane'ena'a, haḡaihi ra'ohe.

21 Mazaḡa eme'e Zuhi'a Boro ubumao da'o haḡai duduḡa haḡaoga mene inare'ohe, rehano vase ubumao zuni haḡai duduḡa haḡaoga inare'ohe.

22 Ebu negofe 'ahoga'e Tito ḡatiḡeta teite tuḡune'ohe. Ani'a gau nidu'a zamaḡano faine zu inare gaue'ete'e emeḡe'a mada ḡehaḡa horonadu edere'ohe. Ebu izidi ani'e zae'a vase danazoga urate'ete'e mae ḡihine hunadu zae danazi amoga ufeta inare'ohe.

23 Ebu Tito moneo'e ani eḡe ḡati vazēḡa zu zae danazoga veize eḡe teite tiburū gaue'ete'e vazēḡa. Ebu ani ḡatine'ete'e negofe aheu'e Makedonia ekalesia niḡano tuḡuze'ete'e azaḡa zu zeḡe gau u'ano Keriso ni mae ḡihine'ete'e azaḡa.

24 E'ano'o Tito duḡuru'a amo'idene zae zamarone hina mae zouzo'i. 'Ougine, zeḡe ekalesia azaḡani'a e'e horonadu emeḡe'a zeḡe mazao za niguzirota'a'e hube rae ederi'uma.

9

Ekalesia Azaḡa veize Hadi Ufe'ete'e Gauḡa

1 Ierusalemā ekalesia azaḡa danaze'ete'e moneo eḡe'a zae mazao mene mirihi'uma rae zamare'ohe.

² Mazaḡa e edeḡa, za'e hube hune vase danazihi rae inare'ohe. Ebu e'a Makedonia haba'ano ekalesia azaḡa mazao 'ahige zae niguzi, "Akaia haba'ano ekalesia azaḡani'a modate'e muriḡanono'o hadi ufe'ete'e gaḡa moneo ruhibi." Ebu zae'a 'ouge inare haḡae'ete'e zeḡe'a igirotene, vase ḡeḡaḡa'e hadi ufoga urate rudaro.

³ 'Ouginu rehano, eḡe'a negofe uḡidu 'adi zae vaḡe tuḡuze ame'ohe. A'e, za'a hadi ufe'ete'e moneo eme'a niguzi'ota'a'e hube rae furenifine, zu ze'a zae danazadu eḡe'a zirote'e idunaḡano zae'a ruhibifine ra'ohe.

⁴ Giseha, eḡe teite Makedonia haba'ano ekalesia azaḡa nu'a vesu'u amadu zae'a hadi mene ufe hauḡoga horonine, za zae'a bare mazagarozite'e moneo e mene bare zi'uma. Rehano emeḡe zuni zae'a 'ouge haḡae huni'uma rae ufeta mae ḡihine'ete'e u'ano mazagarofi'uma.

⁵ E'ano'o zae'a ufi'uma rae ḡoitorirote'e hadiḡa ufadu ruhibifine, eḡe'a emeḡe nego uḡidu inare zeadu zae vaḡe ibite amoga'e manoga rae zamaro. 'Ouge haḡaine, a'e za vase'a tuḡutuḡuzadu ufirote'e hadiḡa mene re'uma, rehano zae'a bare uratadu ufirote'e hadiḡa rae re'uma.

⁶ Ḡoere 'adi zamaro'i. Hihi vazegani'a ezona tahiḡa ḡoraune, tahiḡa da'o hirivi'uma. Rehano ezona ḡeḡaḡa ḡoraune, ḡeḡaḡa hirivi'uma.

⁷ Zae tibati'a'e hadi nugu ti'uma rae zamardu e'e hadiḡa ti huni'uma. Zamaze'a mene uratine, mene ti'uma zu vase'a tuḡutuḡuzine zuni mene ti'uma. Mazaḡa matu'e'ena'a hadi ti'ete'e

vazeḡa'e Badi'a'a zamare borofe'ohe.

⁸ Badi'a'a zae mazao manoga nidu'a zenoga'e idaḡa. E'ano'o zae'a gau nidu'a zamaḡano ḡauni 'ahogani'a mene fereze'ena'a, iḡaiḡa gau manoga nidu'a borofe haḡaoga idaḡa.

⁹ E'e moneo Buka Zaḡoḡano 'ahige rae miri-hiro,

"Ani'a zahara azaḡa borofe ḡahugoziniro, e'ano'o ane haḡai duduḡa'e Badi'a'a iḡaiḡa zamare radiu'ohe."☆

¹⁰ Badi'a'a hihi vazeḡa ezone hau'ohe ebu anoga veize ogomu zuni hau'ohe. E'e teige, Badi'a'a zae zuni ezone zenadu ḡehara'uma. Ezone'a ḡeharu hudau'ete'e teige, zae haḡai duduḡa zuni ḡeharu huda'uma.

¹¹ Ani'a ibi nidu'ano ḡau ḡehaḡa za zenadu zae'a hadi hina vase danaze borofi'uma. Ebu zae'a nu'oninute'e hadiḡa emeḡe'a Ierusalemekalesia veize odohe onamine, vase ḡehaḡani'a Badi'a mazao manoga tauḡi rae re'uma.

¹² Za'a zeḡe veize hadi tuḡurine, Ierusalemekalesia azaḡani'a fereze'ete'e ḡauḡa mouga'e idara'uma. Mene e'e da'o, za'a ze danaze'ete'e gauḡa u'ano, vase ḡehaḡani'a Badi'a mazao borofe manoga tauḡi rae re'uma.

¹³ Zae'a ekalesia azaḡa veize hadi ufe'ete'e gauḡa haḡae'ena'a, ze danaze'ete'e rae furene'ohe. Ze zae gau e'e horonadu Badi'a ni mae ḡihini'uma, mazaḡa za'e Keriso hari manoga hube hune mae ḡihinadu e'e hegote'eta'a'e ze ederi'uma, ebu zae'a ze zu haba nunu azaḡa nidu'a veize hadize ḡahuge'eta'a'e zuni ederi'uma.

¹⁴ Ebu ze zae'a haḡai manogā 'ahi haḡaifine Badi'a'a zae mazao manogā furene borofirota'a'e ederiro 'ahine, zae zamare'ena'a, zae veize kura'uma.

¹⁵ Badi'a mazao manogā tauḡi reihi, mazaḡa ani'a ḡahunone borofe rifiro. Ḡahunone a'e ufeta boro 'ahine, nidu'a me'odoga zuni mene idaḡa.

10

Paulo'a Ane Gau moneo Bire Ḡoeriro

¹ Zae bo'aḡano vase nu'a eḡe moneo 'ahige ra'ohe, "Paulo'e emeḡe teite radiu'etene, vaḡute'ena'a riḡa mene ḡorefe'ohe. U haba 'ahogano radiu'etene, so'a mirihe'ena'a riḡa ḡorefe'ohe." Rehano eḡe, Paulo'e Keriso'a ane ni mae ovoirote'e zu amunarau haḡairote'e teige umize'ohe.

² Eme'e raha 'adi haḡaiḡa ibiḡano haḡae'ohe rae zamare'ete'e azaḡa mazao'e eḡe'a hube hune riḡa ḡorezi'uma. U e zae vaḡe amine, zeḡe mazao riḡa ḡoere'ete'e ḡoe'a zae mazao mene ḡoerifine, e umize'ohe.

³ Mazaḡa eme'e raha 'adao radiu'ete'e azaḡa rehano, agirofi'ete'e azaḡa teite utite'etene, raha haḡaiḡa mene hegote'ohe.

⁴ Eme uti ḡauḡa'e mene raha 'adi uti ḡauḡa heuḡa. Rehano a'e Badi'a'a rifadu inaraḡa'e boro багаḡa. Eme uti ḡauḡa e'e hina agire azaḡa ne riḡa fahe ḡuzuhe'ohe. Eme'a zeḡe edeḡa mae fahe'ohe,

⁵ ebu ze'a nize mae ite'ena'a, Badi'a ederi'uma ibiḡa 'ue'eta'a'e fahe hauḡe'ohe. Zeḡe'a Keriso

egohafine, eme'a zamaroneze nidu'a meinadu Keriso vāge tutune'ohe.

⁶ Ebu za'a hube hune Keriso egohau'etene, eme Keriso mene egohau'ete'e azaḡa nidu'a aduga zinifine ruhibadu radi'uma.

⁷ Za'e vase enone da'o ḡianadu ani'e vase nagiga rae zamare'ohe. Zae bo'aḡano vase nu'e zeḡe'a bare Keriso mone azaḡa rae mae ḡihize hune'ohe. 'Ougine, emeḡe zuni zeḡe teige Keriso mone azaḡa rae ze zeḡe'a bare zamari'uma.

⁸ Eme'a gauifine Zuhi'a Boro'a gigi'aḡa rifiro. A'e zae'a fie'eta'a'e mene 'uoga veize, rehano gigaranoga veize ra'ohe. E'ano'o e'e gigi'aḡa rifirote'e moneo eḡe'a tahiḡa vitine niguhine zuni, e'e mene mazabi'uma.

⁹ Zamaze'a rihafine e'a so'a 'adi mirihiro rae zae'a zamaroga e mene urate'ohe.

¹⁰ Mazaḡa vase nu'a 'ahige ra'ohe, "Paulo so'a'e aduga zu riḡa hune. Rehano emeḡe teite reine, ani'e taoḡa zu ani ḡoere egoga'e mene iniga."

¹¹ 'Ouge ḡoere'ete'e azaḡa'e 'adi ederi'uma. Eme'a zae vāge amadu zae teite radiune, eme haba 'ahoganono'o so'a hina ḡoreze'eta'a'e haḡae huni'uma.

¹² Eme'e zeḡe'a bare niguze'ete'e azaḡa teite idaidoga ga idadoga mene hune urate'ohe. Ze'e zeḡe'a bare nagi haḡai'e manoḡa radu e'e hina ze'e duduḡa ga ve'oḡa rae ra'ohe. Ebu zeḡe'a ohonirote'e idunaḡano haḡaize'e manoḡa ga sau'a rae zeḡe'a bare idade'ohe, e'ano'o ze'e mene vase huhuzaḡa.

¹³ U eme'e emeḡe gauo mene ufeta vitau nigufe'ohe, rehano Badi'a'a rifirote'e gauḡa idunaḡano da'o nigufe'ohe. Ebu zae teite gaue'ete'e zuni Badi'a'a rifirote'e gauḡa.

¹⁴ Eme'e zae vaḡe amiota'a'e mene Badi'a'a rifirote'e gauḡa ufeta vitine haḡairote'e haḡaiḡa. A'e Badi'a'a rifirote'e gauḡa radu eme'e zae vaḡe amiro, ebu Keriso hari manoga haramirote'e azaḡa ibi'a reiro.

¹⁵ Eme'e Badi'a'a rifirote'e gauḡa mene ufeta vitine haḡae'ohe, zu vase'a haḡairote'e gauḡa'e eme'a haḡairote'e teige, mene nigufe'ohe. Rehano zae'a 'aune fie gigaranadu eme'a zae bo'aḡano gaue'ete'e ibiḡa'e ufeta bororanoga urate'ohe.

¹⁶ 'Ougadu emeḡe'a zae haba vitinadu hari manoga mene igirote'e haba'ahaba'ano harami ragavoga'e idara'uma. U vase'a gauirote'e haba'a onamadu ze'a haḡairote'e gauḡa'e eme'a haḡairote'e gauḡa teige nigufoga mene urate'ohe.

¹⁷ Buka Zaḡoḡano 'ahige rae reiro, "Ḡau 'ahoga nigunihi rae ra'ete'e vaseḡa'e Zuhi'a Boro'a haḡairote'e haḡaiḡa nigune huni'uma."☆

¹⁸ Zeḡe bare niguze'ete'e azaḡa'e Zuhi'a Boro'a mene mae ḡihize'ohe. Rehano Zuhi'a Boro'a niguze'ete'e azaḡa'e ani'a duduḡa radu mae ḡihize'ohe.

11

Paulo zu Ḡuriro Apostolo Azaḡa

¹ E kauriḡa teige ḡoerine zuni, za eḡe mazao zamaze obone gigane'ena'a abitoga urate'ohe. Hube hune eḡe mazao zamaze obone gigano'i!

² Badi'a'a zae zamare borofe'ete'e teige, eḡe zuni za zamare borofe'ohe. Eḡe'a za'e Keriso tibuhuga vaḡe tutuze onamihi rae ḡoitoriro. A'e, ohoze aḡu'a nogobaḡani'a i'a da'o hegote'ete'e teige, zae zuni Keriso da'o hegotadu e zae ḡabone Keriso hanoga veize ra'ohe.

³ Rehano mohe'a so'oso'o ḡoe'a hina Eva so'onirote'e teige, vase nu'a zae so'ozadu za ibi ve'oḡano tutuze'e 'ahine, za zamaze nidu'a hina Keriso mazao hube hune fie'eta'a'e modi'uma gaogi rae e rihau'ohe.

⁴ Mazaḡa vase nu'a zae vaḡe amadu Iesu 'ahoga moneo haramozi'etene, za'a ze mae ḡihize'ohe. Iesu 'ahoga a'e emeḡe'a haramozirote'e teite mene tiba rehano, za'a ḡarihe fase mae ḡihine'ohe. Ebu zae'a ibite meirote'e Vineḡa Zaḡoḡa teite mene tiba rae ra'ete'e vineḡa 'ahoga zuni ḡarihe fase mae ḡihine'ohe, ebu zae'a ibite mae ḡihinirote'e hariḡa manōḡa teite mene tiba rae ra'ete'e hariḡa manōḡa 'ahoga zuni ḡarihe fase mae ḡihine'ohe.

⁵ E'e apostolo vazēḡa ḡihi'a hune vitize ufeta 'u'uḡano rae e mene zamare'ohe.

⁶ E'a ḡoere'etene egoga'e mene iniga rehano, e edeḡa'e boro. E'e moneo eme'a zae bo'aḡano haḡairote'e gaḡa nidu'a zamaḡano zae mazao dehene fureniro.

⁷ E'a za mae ḡihizoga veize nihe mae ovoadu Badi'a hari manōḡa haramiro, ebu zae maza-

ono'o e'e gauḡa hadiḡa mene meiro. E 'ouge haḡairota'a'e haḡai sau'a rae ra'ehe?

⁸ Eḡe'a ekalesia nunu'a tuḡurirote'e hadiḡa madu zae veize gauiro. A'e ze mazaono'o hadi meizirote'e heuḡa rae re'uma.

⁹ Ebu eḡe'a zae teite radiunute'e zamaḡano, ḡauni 'ahogani'a ferehirotene, zae bo'aḡano vazeni 'ahoga mazao danaho'i rae aduga mene haro. Mazaḡa Makedonia haba'anono'o ekalesia azaḡa nu'a aradu ferehe'ete'e ḡauḡa iniro. E'ano'o e gau nidu'a moneo za aduga 'ahoga mene ziniro, zu zama moneo zuni mene zini'uma.

¹⁰ 'Ougadu e'e zae mazaono'o gau hadiḡa mene meirote'e moneo eḡe'a bare niguhe'ohe. Ebu Keriso ḡoere huga'e eḡe zamao radiu'ete'e u'ano, e huga da'o zi'ohe. Akaia haba'ano ekalesia vazegani 'ahogani'a e eḡe'a bare niguhogga mene garari'uma.

¹¹ Nougadu e'a zae mazaono'o gau hadiḡa mene meiro? E za mene zamare'e 'ahine ga? Mene! Eḡe'a za zamare borofe'eta'a'e Badi'a'e edeḡa!

¹² E 'ouge haḡae'ete'e teige, haḡae on-ame'e'uma. A'e emeḡe teige idaidane gaue'ohe rae niguzihi ra'ete'e azaḡani'a 'ouge niguze'ete'e ibiḡa 'uoga veize ra'ohe.

¹³ 'Uguḡa azaḡa'e ḡuriro apostolo azaḡa zu so'oso'o gau azaḡa. Ze zeḡe'a bare Keriso apostolo azaḡa rae ḡurire haḡae'ohe.

¹⁴ Zeḡe'a 'ouge haḡae'eta'a'e mene zaguzagatite'e haḡaiḡa, mazaḡa Satani zuni ani'e vazavazahe'ete'e tuḡureḡa viga rae ḡurire

haḡae'ohē.

¹⁵ E'ano'o Satani tuḡure azaḡa zuni ze'a gau duduga haḡae'ete'e tuḡureḡa azaḡa rae ḡurire haḡae'ete'e moneo eme mene zaguzagau'ohē. Zeḡe mada ḡonagano ze'e nagini haḡairote'e haḡaiḡa naeḡa hidi'uma.

Paulo'a Apostolo Gauḡa u'ano Aduḡa Hidiro

¹⁶ E bare zi'ohē, vazeni 'ahogani'a e'e kauriḡa rae ago zamaro'i. Rehano za'e e kauriḡa rae zamarine zuni idaḡa. E kauriḡa teiḡe, eḡe'a bare tahiḡa niguhe'ete'e zuni mae ḡihino'i.

¹⁷ E izidi 'ahige zi'eta'a'e e eḡe'a bare niguhe zi'ohē. A'e mene Zuhi'a Boro mazaono'o, rehano kauriḡa ane'a bare nigune'ete'e heuḡa.

¹⁸ Vaze ḡehaḡani'a raha gauḡa moneo zeḡe'a bare niguze'e 'ahine, eḡe zuni gauhe moneo niguhi'uma.

¹⁹ Za'e ufeta huhuzaḡa! E'ano'o za'e matu'e'ena'a, kauriḡa azaḡa mae ḡihize'ohē!

²⁰ Mene e'e da'o, iniu'a za'e zeḡe tuḡure azaḡa teiḡe tuḡutuḡuze'etene, ga zae zama au'etene, ga za so'ozadu manoga meize'etene, ga za ufeta owoe ḡiaze'etene, ga ira 'ue fa'oze'etene zuni, zae'a ze mae ḡihize'ohē!

²¹ Eme'e ufeta zoreḡa 'ahine, zeḡe teiḡe haḡai 'uguḡa zae mazao haḡaoga'e mene idaḡa rae e eḡe'a bare rae furene'ohē! E'e u'ano, e mazagarohi'uma ga? Mene!

Rehano vase 'ahogani'a ḡau 'ahoga moneo nigunihi rae reine, eḡe zuni mene rihau'ena'a, eḡe moneo niguhi'uma. A'e kauriḡani'a ḡoere'ete'e heuḡa rehano, niguhi'uma.

²² Ze zeḡe'a bare Heberu azaḡa rae ra'ehe? Eḡe zuni Heberu vazegā. Ze zeḡe'a bare Isaraela azaḡa rae ra'ehe? Eḡe zuni Isaraela vazegā. Ze zeḡe'a bare Aberahamo mariga rae ra'ehe? Eḡe zuni Aberahamo mariga.

²³ Ze zeḡe'a bare Keriso tuḡure azaḡa rae ra'ehe? E'e kaurigā teige ḡoere'e rehano, e'e ze ufeta vitize Keriso tuḡure vazegā! E ufeta gaue rudaro, ufeta ḡae ḡehaḡa ḡu'a neḡano ohohiro, ufeta masihe sausauhiro zu ḡae ḡehaḡa nariga rudaro.

²⁴ Iuda azaḡa ibitozi'ete'e azaḡani'a mini hina ḡae 39* masihiro zu 'uguḡani'a eḡe mazao ḡae fu'o fureraro.

²⁵ Roma uti azaḡani'a somori hina bouhiro zu 'uguḡani'a ḡae uḡidu fureraro, ebu agire azaḡani'a ḡae tiba hadi hina uḡuhiro. Eḡe'a tirirote'e ḡasiḡa boro'a varadanadu zuburiro zu 'uguḡani'a ḡae uḡidu fureraro. Mada 'ahogano ohere zu madai davara ragano ire kame ruhau radiro.

²⁶ Eḡe'a Keriso gau haḡae'ena'a, mada ḡehaḡa haba 'ahoga'ahogano ragaviro. Mada nu'e vuo farinute'ea nariga 'omatiro, mada nu'e ḡonore azaḡa 'evorao nariga 'omatiro, mada nu'e eḡe habao Iuda azaḡani'a agiroheadu nariga 'omatiro, mada nu'e Iuda mene azaḡani'a agiroheadu nariga 'omatiro, mada nu'e ne boro zamaḡano sau'ani'a fureranadu nariga 'omatiro, mada nu'e haba boha'ano sau'ani'a

* **11:24 11:24** Goro 25:1-3. Moso goro ḡoe'ano vase ḡae 40 vitine ago masizo'i rae reiro. Iuda azaḡani'a ve'one me'odadu ḡae 40 vitine masinoga rihoniro, e'ano'o ḡae 39 masiniro.

fureranadu nariga 'omatiro, mada nu'e davarao ruhaunute'ea sau'ani'a fureranadu nariga 'omatiro, ebu mada nu'e ġuriro ekalesia azaġani'a agiroheadu nariga 'omatiro.

²⁷ Gau boro ufeta haġadu fuġohe ruhiro, ġae ġehaġa mene baziro, mada nu vinihiro, zu irinehe'a mo'ohiro, ġae ġehaġa ogomu o'o'a radu mene ogaro, mada nu'e nahuhiro, zu dabuahe o'o'a radiro.

²⁸ Ebu aduga nunu zuni hidiro. Rehano e'e aduga'e enonadu mada nidu'a zamahe'a adudu'ohe, mazaġa ekalesia nidu'a ufeta zamare'ohe.

²⁹ Iniu'a fie'eta'a'e zorerine, zamahe zuni zoreri'uma. Iniu'a vaze 'ahoga tutunadu haġai sau'a haġaine, e zama'e ire'a era nugi'uma.

³⁰ E eġe'a bare niguhe huni'uma rae reine, eġe'a zorere'ete'e moneo niguhi'uma.

³¹ Emeġe'a nigune tuġutuġite'e Badi'aġa, Zuhi'a Boro Iesu Moga, ani'e eġe'a mene ġurire ġoere'eta'a'e edeġa.

³² E Damaseko zamaġano radiunutene, kini Areta 'u'uġano gauirote'e gavanāġani'a e obohe touga veize Damaseko ibihetaġa ġiaġiane radiunu.

³³ Rehano eġe vaze'a e fora'a boro zamaġano ohohadu ne ġabi'a boha'anono'o mini hina owoe dabahe buhiro. 'Ougadu e'a gavana e'e 'evoreono'o feraro.

12

Paulo mazao Furenirote'e Iġunaġa zu Ġoe'a

¹ E eġe'a bare niguhe'eta'a'e manogani 'ahoga o'o'a rehano, eġe'a bare niguhi'uma. E Zuhi'a Boro'a furenoneadu horonirote'e ahiri ra'aga iġunaġa nu ebu ani'a rae furenirote'e ġoe'a nu zi'uma.

² E'e Keriso mazao fie'ete'e vazegā 'ahoga edegā. Muri 14 vitarote'ea, Badi'a'a e'e vazegā zamahanadu Badi'a'a radiu'ete'e haba'a adure* itiro. Ani'e ahiriġa teite itiro ga vigani'a ahiriġa modadu isoġa itirota'a'e e aġu'a, rehano Badi'a da'o edegā.

³⁻⁴ E ani'e Badi'a'a zamahanadu Badi'a radone haba'a manogā tauġi mae itirota'a'e edegā. Rehano ani ahiriġa teite itiro ga vigani'a ahiriġa modadu isoġa itirota'a'e e aġu'a, rehano Badi'a da'o edegā. Ebu e'ea Badi'a'a ġoere nunu ihoniro. E'e ġoe'a'e vase ġoere hina me'odoga zu mene idaġa, ebu vase 'ahoga zuni mene nifine Badi'a'a garariro.

⁵ E e'eguġa vazegā niguni'uma. Rehano eġe moneo'e e zorere'ete'e da'o niguhi'uma.

⁶ E eġe'a bare nighine zuni, e'e kauriġa rae mene re'uma, mazaġa e'e hugano da'o ġoere'ohe. Rehano vase'a eġe haġai ġiane'ena'a, eġe ġoere egadu mene ufeta nighifine, e mene ufeta niguhi'uma.

⁷ Badi'a'a eġe mazao rae furenirote'e ġoe'a ufeta boro u'ano, vase'a e ufeta nighadu e eġe'a bare nihe mae itoga gararifine, Badi'a'a gigi'a 'ahoga ahiriheo iniro. E'e gigi'aġa'e isune meigani'a ahirihe heite'ete'e teige gigi'a boro. E eġe'a bare nihe mene mae itoga veize Satani

* 12:2 12:2 *adure uġiduġa*

tuḡure vigani'a sausauhadu aduga ini'ete'e teige, e'e gigi'aḡa iniro.

⁸ E'e gigi'aḡa mae vaḡinoga veize e ḡae uḡidu Zuhi'a Boro mazao umidiro.

⁹ Rehano ani 'ahige naenaehiro, “Mene. Gigi'a zamaḡano e'a ḡae mazao manoḡa boro furenadu ḡae mazao ḡau 'ahogani'a mene fere'e'ohe. Mazaḡa ḡa'e zorere'ete'e zamaḡano inarahe nidu'a furenadu dana'e'ohe.” E'ano'o Keriso inaraḡani'a eḡe rana rouga veize ufeta matu'e'ena'a, e'a e'e zorere'ete'e nidu'a moneo niguhe'ohe.

¹⁰ E'ano'o Keriso veize e zorere'ete'e moneo, vase'a rae sausauhe'ete'e moneo, aduga hide'ete'e moneo, vase'a aduga ini'ete'e moneo, zu radonehe rirau'ete'e moneo matu'e'ohe. Mazaḡa eḡe'a zorere'etene, Zuhi'a Boro'a inaraḡa hina inarahi'ohe.

Paulo'a Korinto Ekalesia Azaḡa Zamariro

¹¹ E eḡe'a bare niguhadu kauriḡa teige'eta'a'e zae'a te'ote'ohadu 'ougiro. Zae'a e mae ḡihihifo. E'e nihe o'o'a rehano, apostolo ḡihi'a hune vitize ufeta 'u'uḡano rae mene ra'ohe.

¹² E zae bo'aḡano zamahe obone giganiro, ebu haḡai nu badeḡa, zaguzagatite'e haḡaiḡa zu haḡai gigi'a haḡairo. 'Ouge haḡadu e'e hube hune apostolo vaseḡa rae furenoziniro.

¹³ Eḡe'a haba nunu ekalesia azaḡa mazao haḡairote'e teige, za mazao zuni idane haḡairo. Rehano zae mazao'e e ḡau 'ahoga mene umizadu zamaze mene aduaduniro. E'a zae zama mene aduadunirota'a'e zae mazao ve'oḡa rae zamaro'idene, eḡe ve'oḡa rae modo'i!

¹⁴ Izidi e'e gae ugiduga zae vage amihi radu ruhibeha. Ebu za'e aduga mene zini'uma, mazağa e zae hadi'e mene urate'ohe, rehano za'a ege mae gihihoga'e urate'ohe. Tahi'atahi'a'e vize moze veize hadi mene ufe'ohe, rehano vize moze'a tahi'aze veize 'ouge hağae'ohe.

¹⁵ E'e teige, zae veize gauhe nidu'a matu'e'ena'a modi'uma, ebu ege bare zu aheti'uma. Ege'a za ufeta zamare borofe'ete'e u'ano, zae zuni e zamare borofe'eta'a'e mene zuhuta'uma.

¹⁶ Ege'a aduga mene zinirota'a'e za'e edeğa. Rehano zae bo'ağano vaze nu'a 'ahige zi'ohe, "Paulo'e so'oso'o vazega 'ahine, eme so'ofadu manoga meifiro."

¹⁷ Ege'a zae vage tuguzirote'e azağa nu bo'ağano vaze 'ahoga te'ote'onadu ani'a ege veize manoga nu zae mazaono'o meizirohe?

¹⁸ Ege'a Tito neadu ani zae vage amiro, zu emege nego 'ahoga zuni Tito gatine amiro. E'e madağano Tito'a zae mazaono'o manoga nu meizirohe? Za'e ege zu Tito'a zamafe tibano gaue'ete'e zu ibi tibano hağae'eta'a'e agu'ahe?

¹⁹ Za'e eme'a 'ize zae mazao hağaife bire'ohe rae zamare'ehe? Mene! Eme'e Keriso teite tiburanađu Badi'a ubumao goere'ohe. Za'e eme'a zamare borofe'ete'e azağa. Zae inarazoga veize eme'a gau nidu'a hağae'ohe.

²⁰ Mazağa e vesu'u zae vage amadu ege'a mene urate'ete'e hağaiga zae'a hağae'ete'e horonite'e rihone'ohe. Ebu zae'a mene urate'ete'e hağaiga ege'a hağadu zae zuni mene matu'ite'e rihone'ohe. Ebu za'e rotete'ete'e, ahiahe'ete'e,

maḡunutite'ete'e, zae da'o zamare borofe'ete'e, nize rae sausautite'ete'e, duditite'ete'e, nize mae ite'ete'e, zu zaezae edeḡano haḡae tauḡe'ete'e horonite'e rihone'ohe.

²¹ Ebu eḡe'a zae vaḡe bare amine, zae u'ano eḡe Badi'a'a e mae mazagarohite'e rihone'ohe. Ebu ibite haḡai sau'a haḡairote'e azaḡa ḡehaḡani'a haḡaize toraga, zu ubuma ḡezo haḡaiḡa, zu daroe tauḡitauḡe'ete'e haḡaiḡa mene modadu zamaze 'ize mene ḡihunirote'e moneo, zamahe'a are rudatite'e rihone'ohe.

13

Iradugu Ḡoe'a Ḡonaga

¹ 'Ahi'e ḡae uḡiduḡa zae vaḡe amihi ra'ohe. Buka Zaḡoḡano 'ahige rae mirihiro, "Vaze 'ahoga kotao mae ohonihi reine, vaze aheu ga uḡidu'a ani ve'oḡa rae fureni'uma."☆

² Eḡe'a ḡae aheugano amirotene, ibite haḡai sau'a haḡainute'e azaḡa zu vaze 'ahoga'ahoga nidu'a mazao amahi iradugu ḡoe'a riḡa ziro. Ebu izidi e zae teite mene radiu'ete'e zamaḡano iradugu ḡoe'a riḡa bare zi'ohe. Eḡe'a bare amine, e'a ze aduga zini'uma.

³ Mazaḡa za'e Keriso'a eḡe mazaono'o ḡoreze'eta'a'e hube ga mene'e ederoga urate'ohe. Keriso'e zae mazao ḡau 'ahoga haḡaoga'e mene taoḡa, rehano zae bo'aḡano inaraḡa ihozi'uma.

⁴ Mazaḡa Keriso'e satauro rana rudarotene, horonoga'e taoḡa rehano, ani'e Badi'a inaraḡa

hina ġabode radiu'ohe. Emeġe zuni Keriso teite tiburanadu taoġa rehano, zae veize gauifine Badi'a inarao Keriso teite radi'uma.

⁵ Za'e zae'a bare udahe nuradu hube hune Keriso mazao fie'e ga mene'e ġiano'i. Iesu Keriso'e zae zamao radiu'eta'a'e aġu'ahe? Aġu'a reine, Badi'a'a za'e hube hune Keriso mazao fie'ete'e azaġa rae mene mae ġihizi'uma.

⁶ Rehano Badi'a'a eme'e hube hune Keriso mazao fie'ete'e azaġa rae mae ġihine'eta'a'e zae'a ederoga e urate'ohe.

⁷ Za'a haġai sau'a 'ahoga mene haġaoga veize eme Badi'a mazao kurau'ohe. Eme'e Badi'a ubumao fie'ete'e azaġa manoga rae za ihozoga mene urate'ohe. Eme'e Badi'a ubumao fie'ete'e azaġa manoga rae zae'a mene zamarine zuni idaġa, rehano za haġai duduġa da'o haġaoga eme urate'ohe.

⁸ Mazaġa eme'a ġoere huga agirohau'ena'a, ġau 'ahoga haġaoga'e mene idaġa, rehano ġoere huga da'o veize gaue'ohe.

⁹ Eme'e taoġa rehano, za Keriso mazao inare fie'etene, matu'e'ohe. Eme'e zamaroneze zu haġaize'e ve'oġa 'ahoga o'o'a rouga veize kurau'ohe.

¹⁰ E'ano'o izidi e zae teite mene radiu'ete'e zamaġano, ġoere 'ahi mirihe'ohe. A'e, e zae vaġe amadu Zuhi'a Boro'a inirote'e gigi'aġa hina za ufeta riġa mene rozifine ra'ohe. E'e gigi'aġa'e mene za'a Zuhi'a Boro mazaono'o mae vaġizoga veize, rehano zae'a inare fie edanoga veize iniro.

Uhiu Ġoe'a

¹¹ Nego nabudi, e ġonagano ġoreze'ohe. Matu'o'i. Zamaronezeo zu haġaizeo ve'oġa

'ahoga o'o'a rouga veize inaro'i. Inaratito'i.*
Zamaze tibano to'i. Uniho manogano rado'i.
'Ougine, zamarone zu zama rogega zini'ete'e
Badi'agani'a zae teite radiu'e'uma.

¹² Zae'a bare kavarotite'ena'a, 'Manogahe?'
rae gadimutito'i. Ege teite 'ada radiu'ete'e
Badi'a mone azaa nidu'a zae mazao uhiu goe'a
tugure'ohe.

¹³ Zuhi'a Boro Iesu Keriso'a zae nidu'a mazao
manoga furenoseno'i, zu Badi'a zamaronega'e
zae nidu'a teite radiu'eno'i, zu Vine Zagoani'a
zae nidu'a teite za'uza'utite'eno'i.

* **13:11 13:11** *Ege iradugu goe'a ego'i.*

Buka Zaḡoḡa Ġoitore Iziga
The New Testament in the Uare language of Papua
New Guinea

Nupela Testamen long tokples Uare long Niugini

copyright © 2017-2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Uare

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Global Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-08-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Aug 2025 from source files dated 11 Aug 2025

c398f744-e34b-525a-a9fe-d04e84ab7b13